

2015/2113(INI)

18.9.2015

ADVIES

van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake "Op weg naar een Europese energie-unie"
(2015/2113(INI))

Rapporteur voor advies (*): Ivo Belet

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 54 van het
Reglement

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. is tevreden met de mededeling van de Commissie en onderstreept het feit dat het belangrijk is het juiste evenwicht te vinden tussen de verschillende doelstellingen die hierin worden bepaald: energie die zeker en betaalbaar is, maatregelen ter ondersteuning van energie-efficiëntie, een ambitieus klimaatbeleid en de overgang naar een duurzame en koolstofarme economie, terwijl tegelijkertijd groene groei wordt gestimuleerd, het concurrentievermogen van de EU wordt bevorderd en consumenten betaalbare prijzen worden geboden; onderstreept dat de voltooiing van de interne energiemarkt en ambitieuze doelstellingen op het gebied van energie-efficiëntie en hernieuwbare energie van groot belang zijn om de afhankelijkheid van externe energie te beperken en om broeikasgasemissies te verminderen;
2. onderstreept dat de enige manier om energiezekerheid te bewerkstelligen en tegelijkertijd de energieprijzen betaalbaar te houden en de klimaatdoelstellingen te halen erin bestaat een duurzaam energielandschap te creëren dat gebaseerd is op een hoge mate van energie-efficiëntie, hernieuwbare energie en een slimme infrastructuur; benadrukt voorts dat vandaag de juiste maatregelen moeten worden genomen om deze overgang voor de toekomstige generaties te realiseren;
3. merkt op dat verhoogde interconnectieniveaus en de diversiteit van de voorziening de weerbaarheid van de EU versterken in gevallen van verstoringen van de voorziening, de energiezekerheid verbeteren en bijdragen tot het terugdringen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen, zoals olie, gas en steenkool;
4. dringt aan op een actieve betrokkenheid van de sociale partners, door middel van een forum voor de maatschappelijke dialoog over energie, om de sociale gevolgen van de overgang naar een duurzame en koolstofvrije energie-unie aan te pakken;
5. benadrukt dat elk nieuw initiatief transparant moet zijn, onnodige administratieve lasten moet voorkomen en de vrijheid van de lidstaten om hun eigen energiemix vast te stellen volledig moet respecteren;
6. herinnert eraan dat het in oktober 2014 bereikte akkoord van de Europese Raad over het kader voor het klimaat- en energiebeleid voor 2030 het engagement bevat van een interne vermindering van de broeikasgasemissies met minstens 40 % ten opzichte van 1990, als basis voor de ontwikkeling van de dimensie van de energie-unie die betrekking heeft op het koolstofarm maken; merkt op dat met dit besluit ook de meest ambitieuze bijdrage wordt geleverd aan het internationale klimaatoverleg met het oog op de totstandbrenging van een bindende klimaatovereenkomst tijdens de 21e Conferentie van de partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering in Parijs, in december 2015;
7. herinnert eraan dat het Europees Parlement op 5 februari 2014 een resolutie heeft aangenomen waarin het aandringt op drie bindende doelstellingen: een energie-

efficiëntiedoelstelling van 40 %, een doelstelling voor hernieuwbare energiebronnen van ten minste 30 % en een broeikasgasemissiereductiedoelstelling van ten minste 40 %, en verzoekt de Raad en de Commissie nogmaals als onderdeel van het EU-kader voor het klimaat- en energiebeleid voor 2030, een meerledige benadering aan te nemen en ten uitvoer te leggen die gebaseerd is op elkaar wederzijds versterkende, gecoördineerde en coherente doelstellingen inzake de vermindering van broeikasgasemissies, hernieuwbare energiebronnen en energie-efficiëntie;

8. benadrukt dat een wetgevingsvoorstel voor een open, transparant, inclusief en robuust governancestelsel voor 2030 van cruciaal belang is om te zorgen voor de volledige tenuitvoerlegging, op transparante en democratische wijze, van de klimaat- en energiedoelstellingen voor 2030, voor periodieke verslaglegging en uitwisseling van informatie en voor een volledige betrokkenheid van het Parlement via de gewone wetgevingsprocedure; verzoekt de Commissie in dit verband om jaarlijks een verslag uit te brengen over de uitvoering van het beleid en de projecten in het kader van de strategie voor de energie-unie, dat openbaar wordt gemaakt en dat wordt beschouwd als deel van de controle op de uitvoering van de energie-unie door het Parlement; verzoekt de Commissie voorts om reeds bestaande wetgevingsinstrumenten te herzien en nieuwe stimulansen te ontwikkelen om nieuwe investeringen in de energiesector te bevorderen, nieuwe technologieën te ondersteunen, hoogwaardige banen te creëren en een bloeiende duurzame economie op te bouwen;
9. benadrukt het feit dat tijdens de bijeenkomst van de 21e Conferentie van de partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC COP 21) in Parijs een algemeen, ambitieus en bindend akkoord moet worden gesloten met degelijke garanties voor een beperking van de temperatuurstijging tot maximum 2° C ten opzichte van het pre-industriële niveau, evenals een mondiaal, robuust en gemeenschappelijk systeem voor transparantie en verantwoording dat monitoring, rapportageverplichtingen en een doeltreffende en efficiënte nalevingsregeling omvat; is van mening dat de internationale klimaatregeling voor de periode na 2020 bepalingen moet bevatten om ambitieuzere doelstellingen mogelijk te maken, kostenefficiënte reductie-inspanningen te ondersteunen en mogelijkheden te bieden voor het waarborgen van de milieu-integriteit en duurzame ontwikkeling; benadrukt het feit dat er een sterk engagement nodig is voor een vermindering van de emissies van de grootste vervuilers ter wereld; benadrukt het feit dat met betrekking tot klimaat en energie een sleutelrol wordt gespeeld door de EU-diplomatie en dat de Unie mondiaal voorop loopt op het gebied van energie-efficiënte technologie, die een prioriteit is voor een veerkrachtige energie-unie;
10. onderstreept het feit dat het emissiehandelssysteem (Emissions Trading System, ETS) een sleutelrol speelt als kostenefficiënt, op de markt gebaseerd instrument om de Europese energiehuishouding koolstofvrij te maken en om het streefdoel van de EU inzake emissievermindering voor 2030 en daarna te realiseren; benadrukt het feit dat naast de marktstabiliteitsreserve (Market Stability Reserve, MSR) een structurele hervorming ten uitvoer moet worden gelegd van het ETS na 2020, om rekening te houden met het streefdoel inzake CO₂-vermindering tegen 2030, inclusief, zolang geen vergelijkbare inspanningen worden ondernomen in andere grote economieën, tastbare en meer geharmoniseerde maatregelen op EU-niveau inzake koolstoflekkage;

11. verzoekt de Commissie de kwestie van indirecte koolstofkosten en de gevolgen hiervan voor (en het aandeel hiervan in) elektriciteitsprijzen in de lidstaten verder te onderzoeken;
12. benadrukt dat de ETS-inkomsten met name moeten worden gebruikt voor het ondersteunen van koolstofarme innovatie, energie-efficiëntie en andere maatregelen ter beperking van de CO₂-uitstoot;
13. vraagt nieuwe initiatieven van de EU in de niet-ETS-sectoren, met name sectoren met een enorm potentieel op het gebied van energie-efficiëntie, zoals de transport- en de bouwsector, om de lidstaten te helpen hun verminderingdoelstellingen te realiseren; steunt de invoering van het principe "energie-efficiëntie boven alles" en, overeenkomstig de resolutie van het Parlement van 5 februari 2014 over een kader voor klimaat- en energiebeleid voor 2030, van een ambitieus streefdoel op EU-niveau inzake energie-efficiëntie tegen 2030, waarbij de focus met name moet liggen op niet-ETS-sectoren; is van mening dat de wetgeving op het gebied van energie-efficiëntie en het ETS van de EU elkaar ondersteunende instrumenten zijn en verzoekt de Commissie het ETS aan te vullen met emissieprestatienormen die een duidelijk signaal zijn aan de investeerders om hernieuwbare energie te ontwikkelen en de minst efficiënte elektriciteitscentrales op steenkool en de methaanemissies in de olie- en gasproductie geleidelijk af te bouwen en vraagt de uitfasering van de subsidies voor fossiele brandstof;
14. is van mening dat energie-efficiëntie de belangrijkste onaangeboorde energiebron is en verzoekt de Commissie de effectiefste benaderingen van energie-efficiëntie te combineren, inclusief slimme netten, een modal shift in het vervoer en groene mobiliteit;
15. merkt op dat de gebouwen in de EU verantwoordelijk zijn voor ongeveer 40 % van het eindverbruik van energie, voor het verbruik van ongeveer 60 % van het ingevoerde gas van de EU en voor 36 % van de CO₂-uitstoot in de EU en dat verwarming en koeling de grootste bron van de vraag naar energie in de EU zijn; verzoekt de Commissie daarom aandacht te besteden aan de mogelijke efficiëntiewinsten in de bouwsector; benadrukt de noodzaak om de verwarmingssector te moderniseren, en met name de stadsverwarming, om de zekerheid van de voorziening te verbeteren en de energie-efficiëntie te verhogen; wijst op de noodzaak een nog ambitieuzer beleid op het gebied van energiebesparing in woon- en commerciële gebouwen te bevorderen door middel van volledige isolatie en geavanceerd ontwerp van gebouwen;
16. verzoekt de Commissie en de lidstaten om te erkennen hoe belangrijk energie-efficiëntie is ten aanzien van het verlagen van de consumentenprijs en de continuïteit van de energievoorziening en benadrukt hoe belangrijk het is om in de plannen inzake energiezekerheid te voorzien in investeringen in energie-efficiëntie in de hele EU;
17. benadrukt het belang van de volledige tenuitvoerlegging van de richtlijn inzake energie-efficiëntie en de richtlijn energieprestatie van gebouwen en het toewijzen van meer EU-middelen op deze gebieden; benadrukt dat maatregelen in het kader van de herziening gericht moeten zijn op sociale huisvesting en de minst efficiënte gebouwen die worden bewoond door huishoudens met een laag inkomen;
18. wijst op het belang van het ontwikkelen van slimme beheerssystemen, met name in de regio's, om het potentieel van hernieuwbare energie ten volle te benutten en deze

naargelang van de productiecapaciteiten en de consumptiebehoeften over de grondgebieden te verdelen;

19. verzoekt de Commissie en de lidstaten prioriteit te verlenen aan het netwerk van slimme steden, om te zorgen voor een stimulering en een uitwisseling van de beste praktijken en om het potentieel van lokale en regionale projecten en maatregelen op het gebied van energie-efficiëntie en mitigatie van broeikasgassen ten volle te benutten; benadrukt bovendien de voordelen van duurzamere energiesystemen, die de efficiëntie, inspraak van consumenten en mogelijkheden voor kleine ondernemingen kunnen doen toenemen; stelt voor om alle bestuurspartners op meerdere niveaus samen te brengen in een operationele interface en om het Burgemeestersconvenant actief te betrekken bij een dergelijk transparant platform;
20. benadrukt het feit dat de economische, regelgevende en administratieve belemmeringen moeten worden opgeheven om de consumenten in staat stellen de controle te krijgen over hun energieverbruik, hen aanmoedigen zich te verplichten tot en te investeren in gedecentraliseerde energie en hen te beschermen tegen energiearmoede;
21. verzoekt de Commissie innoverende financiële stimulansen en instrumenten voor investeringen in het koolstofvrij maken te ontwikkelen, teneinde het volledige winstpotentieel op het gebied van energie-efficiëntie in de woningbouwsector te benutten, ook met betrekking tot de duurzame sanering van de huizen van kwetsbare gezinnen en burgers;
22. verzoekt de Commissie en de lidstaten een gelijk speelveld te garanderen voor nieuwe bedrijfsmodellen op de energiemarkt;
23. verzoekt de Commissie de actieve betrokkenheid aan te moedigen van burgers en lokale overheden bij de productie en het beheer van hun energie, onder andere door middel van coöperaties, omdat dit investeringen in de opwekking van hernieuwbare energie zal aanmoedigen en omdat de participatie van burgers in energiecoöperaties zowel hun besef van de voordelen van efficiënt energieverbruik als hun controle over energieprijzen kan vergroten;
24. verzoekt de Commissie en de lidstaten de uitdaging van plattelandontwikkeling en lage productiviteit in de landbouwsector met subsidieafhankelijkheid aan te pakken, om mogelijk te maken dat middelen uit verschillende stelsels voor de landbouw worden gebruikt voor het stimuleren van investeringen in hernieuwbare energiebronnen in landelijke gebieden, met als doel de energie-onafhankelijkheid te vergroten en de kosten van de voedselproductie te verlagen;
25. vraagt om een nieuw EU-initiatief inzake LULUCF-emissies in een afzonderlijke pijler, om lidstaten te helpen emissies van landbouw-, landgebruik- en bosbouwactiviteiten terug te dringen en te zorgen voor extra emissiereducties voor 2030, naast de vereiste energiegerelateerde emissiereducties;
26. benadrukt het feit dat er behoefte is aan meer gecoördineerde ondersteuningsregelingen voor hernieuwbare energiebronnen, overeenkomstig de richtsnoeren van de Commissie voor het ontwerp van ondersteuningsregelingen voor hernieuwbare energie ("European Commission guidance for the design of renewables support schemes"), en meer handel

binnen de EU in elektriciteit uit hernieuwbare bronnen door middel van projecten zoals het Noordzeenet; verzoekt de Commissie te zorgen voor een gelijk speelveld voor hernieuwbare energiebronnen in de EU en meer nadruk te leggen op gedecentraliseerde productie en eigen verbruik van hernieuwbare elektriciteit, teneinde een duidelijk signaal te geven om te investeren in duurzame vormen van energie, door het potentieel van de beschikbare EU-middelen zo groot mogelijk te maken, met name het toekomstige Europees Fonds voor strategische investeringen, voor strategische infrastructuurprojecten en ecologisch duurzame projecten, de uitbreiding van hernieuwbare energiebronnen en hulpbronnefficiëntie; benadrukt het feit dat de energie-unie voorrang moet geven aan marktgebaseerde instrumenten voor het bevorderen van energiebronnen met een lage emissie; verzoekt om een functionerende gemeenschappelijke markt, met name voor duurzame hernieuwbare energie;

27. benadrukt dat tegen 2020 alleen al meer dan 1 biljoen EUR aan investeringen in de energiesector van de EU nodig is; onderstreept dat investeringen in een geïntegreerde onderzoeks- en innovatiestrategie van essentieel belang zijn voor de ontwikkeling van koolstofarme technologieën en met name van hernieuwbare technologieën, technologieën op het gebied van slimme netten en slimme huizen, schoon vervoer en opslagoplossingen, teneinde ervoor te zorgen dat de energie-unie een vliegwiel wordt voor groei, werkgelegenheid en concurrentievermogen.
28. wijst op het succes en verdere potentieel van ecodesign voor het verbeteren van de energie-efficiëntie en het energieverbruik van producten en het bijgevolg het verlagen van de energiekosten en het energieverbruik van gezinnen en het terugdringen van broeikasgasemissies; verzoekt de Commissie verdere uitvoeringsmaatregelen in te voeren, rekening houdend met de ruimere agenda voor hulpbronnefficiëntie, en bestaande maatregelen te herzien om de geschiktheid hiervan te waarborgen;
29. benadrukt dat het EU-energielabel een rol speelt in de empowerment en het informeren van consumenten met nauwkeurige, relevante en vergelijkbare informatie over de energie-efficiëntie van energiegerelateerde producten; benadrukt dat het energielabel moet worden herzien om energie-efficiënte keuzes van consumenten verder te vergemakkelijken en de vervaardiging van energie-efficiënte producten te stimuleren;
30. wijst erop dat voor gebruik op lange termijn nieuwe technologieën voor productie, opslag en vervoer van hernieuwbare energie moeten worden ontwikkeld, met innoverende lokale projecten als voorbeeld;
31. benadrukt dat aandacht moet worden besteed aan kleine en lokale energie-initiatieven die kunnen bijdragen tot betaalbare en duurzame energie;
32. herinnert eraan dat de transportsector een aanzienlijk potentieel voor energie-efficiëntie biedt en goed is voor meer dan 30 % van het eindverbruik van energie in Europa; verzoekt de Commissie de inspanningen van de EU snel op te voeren door de invoering van langetermijnmaatregelen voor het koolstofarm maken van de transportsector, waarbij een hoog niveau van bescherming van het milieu en de gezondheid moet worden gewaarborgd;
33. verwijst naar de tussentijdse evaluatie van het Witboek Transport en herhaalt zijn steun voor de bepaling van doelstellingen en streefdoelen voor een concurrerend en zuinig

vervoerssysteem; verzoekt de Commissie een wetgevingsvoorstel in te dienen met ambitieuze emissienormen voor auto's en lichte vrachtwagens voor 2025;

34. herinnert eraan dat de internationale scheepvaart nog steeds is uitgesloten van bindende verplichtingen om de broeikasgasemissies te beperken, hoewel zij, wat verkeer betreft, een sterke groei vertoont; verzoekt de Commissie een wetgevingsvoorstel in te dienen met reductiedoelstellingen voor broeikasgassen voor de internationale scheepvaart, tenzij vóór eind 2016 bindende maatregelen worden overeengekomen binnen de IMO;
35. benadrukt het feit dat er ambitieuzere EU-initiatieven nodig zijn voor het ontwikkelen en aanmoedigen van stimulansen voor de bouw van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, om de productie, de marktpenetratie en het gebruik verder te stimuleren van geavanceerde en duurzame biobrandstoffen en andere alternatieve brandstoffen die goed zijn voor een aanzienlijke beperking van het gebruik van broeikasgassen tijdens de hele levenscyclus, en om de elektrificatie van het vervoer en de overgang naar hernieuwbare energiebronnen te bespoedigen; moedigt het gebruik aan van alternatieve brandstoffen in transportinfrastructuren; benadrukt in verband hiermee het feit dat het belangrijk is te investeren in onderzoek, ontwikkeling en technologische innovatie en benadrukt het feit dat slimme infrastructuur moet worden ontwikkeld, zoals met slimme meters uitgeruste oplaadpunten;
36. verzoekt de Commissie de etiketteringsregeling voor brandstofverbruik en CO₂-uitstoot van personenauto's te herzien om ervoor te zorgen dat consumenten worden voorzien van nauwkeurigere, relevantere en beter vergelijkbare informatie over de CO₂-uitstoot en het brandstofverbruik, om ervoor te zorgen dat consumenten kiezen voor de meest energie-efficiënte auto's, waardoor fabrikanten op hun beurt worden gestimuleerd om de energie-efficiëntie van hun voertuigen te verbeteren en de energiezekerheid te verhogen;
37. dringt er bij de Commissie op aan de invoering van een herziene testcyclus te versnellen, om ervoor te zorgen dat CO₂- en andere vervuilende emissies van voertuigen een afspiegeling zijn van de emissies in echte rijomstandigheden;
38. wijst erop dat biomassa uit duurzame bosbouw een bijdrage kan leveren aan het bereiken van de klimaat- en energiedoelstellingen van het kader voor 2030;
39. dringt er bij de Commissie op aan een initiatief te ontwikkelen inzake het mondiale leiderschap van de EU op het gebied van technologie en innovatie met betrekking tot hernieuwbare en koolstofarme energietechnologieën, met inbegrip van golfenergie, drijvende technologieën voor zonne-energie en biobrandstoffen geproduceerd uit algen, en om publieke en private RDI-activiteiten op deze gebieden te stimuleren;
40. merkt op dat het huidige EU-beleid voor biobrandstoffen door velen is bekritiseerd, omdat het geen rekening houdt met broeikasgasemissies in verband met indirecte veranderingen in landgebruik (indirect land-use change, ILUC), die kunnen worden veroorzaakt wanneer de bestaande landbouwproductie wordt verplaatst naar onbebouwd land, zowel binnen als buiten de EU;
41. is van mening dat in het kader van een duurzame benadering van het realiseren van de EU-doelstellingen inzake energiezekerheid het gebruik van op het land geteelde biobrandstoffen niet verder mag worden uitgebreid en dat het verbeteren van de

brandstofefficiëntie van voertuigen, het terugdringen van de vraag naar transport, het beperken van de intensieve veehouderij en het doen toenemen van het gebruik van biobrandstoffen uit afval en residuen die geen extra veranderingen in landgebruik veroorzaken, betere opties zijn;

42. kijkt uit naar en dringt aan op steun voor projecten en investeringen die gebruikmaken van koolstofafval als grondstof voor koolstofarme chemicaliën en geavanceerde biobrandstoffen (bijv. door microben te gebruiken die groeien op koolstofrijke afvalgasen en deze om te zetten in brandstoffen en chemicaliën die op basis van fossiele hulpbronnen (of biobrandstoffen van de eerste generatie) geproduceerde brandstoffen en chemicaliën vervangen), waardoor emissies en verontreinigende stoffen uit industriële processen, zoals staalbereiding, worden beperkt;
43. betreft het besluit van de Commissie om haar voorstel voor een herziening van de energiebelastingrichtlijn in te trekken en het feit dat de lidstaten het niet eens kunnen worden over een model waarbij de energiebelasting wordt gebaseerd op de CO₂- en de energie-inhoud;
44. is van mening dat de energiezekerheid en de uiteindelijke zelfvoorziening van de EU hoofdzakelijk kunnen worden verwezenlijkt door het bevorderen van energiebesparingen en hernieuwbare energie, die er, samen met andere alternatieve energiebronnen, zoals biobrandstoffen, voor zullen zorgen dat de invoerafhankelijkheid wordt verminderd; merkt op dat de totstandbrenging van energiezekerheid gepaard moet gaan met strenge regels op het gebied van milieubescherming en verzoekt de Commissie en de lidstaten zich te verzetten tegen het gebruik van winningsmethoden voor fossiele brandstoffen als het proces van hydraulisch scheuren (fracking), met name onconventionele methoden;
45. herinnert aan de risico's en gevolgen voor het milieu, het klimaat en de gezondheid van de winning van onconventionele fossiele brandstoffen en waarschuwt voor het gebruik van het kader van de energie-unie om deze energiebronnen te bevorderen;
46. spoort de lidstaten aan geen nieuwe onconventionele activiteiten voor hydraulisch scheuren toe te staan in de EU, op grond van het voorzorgsbeginsel en het beginsel dat preventieve actie moet worden ondernomen en gezien de risico's en de negatieve gevolgen voor het klimaat, het milieu en de gezondheid van hydraulisch scheuren voor de exploitatie van onconventionele fossiele brandstoffen en de geïdentificeerde leemten in de regelgeving van de EU voor schaliegasactiviteiten;
47. is van oordeel dat het gebruik van hydraulisch scheuren in de Unie risico's en negatieve gevolgen met zich meebrengt voor het klimaat, het milieu en de volksgezondheid en de verwezenlijking van de langetermijndoelstellingen van de EU op het gebied van het koolstofarm maken van de energievoorziening in gevaar brengt; is voorts van oordeel dat hydraulisch scheuren geen veelbelovende technologie is, omdat onconventionele brandstoffen slechts in beperkte mate kunnen helpen om aan de toekomstige vraag naar energie in de EU te voldoen, terwijl er hoge investerings- en exploitatiekosten zijn; dringt er daarom bij de lidstaten op aan geen toestemming te verlenen voor nieuwe activiteiten op het gebied van de exploratie of winning van niet-conventionele brandstoffen in de EU, totdat bewezen is dat daaraan geen risico's verbonden zijn voor het milieu en de burgers;

48. verzoekt de lidstaten, teneinde de hoognodige investeringen in de energiesector aan te moedigen, om energiestrategieën voor de lange termijn te ontwikkelen en indien mogelijk met alle belanghebbenden een nationaal energiepakket te sluiten, met het oog op het stappenplan energie 2050 en de langetermijndoelstelling van een vermindering van de broeikasgasemissies met 80-95 % tegen 2050;
49. verzoekt de Commissie te controleren of de nationale energiestrategieën in overeenstemming zijn met de duurzaamheidsbeginselen van de energie-unie;
50. benadrukt dat, ondanks de in de afgelopen jaren geboekte vooruitgang, de energiesystemen van Europa nog steeds slecht presteren, de huidige opzet van de markt niet leidt tot voldoende investeringen en het Europese energielandschap nog steeds te versnipperd is; onderstreept dat een goed verbonden netwerk dat een einde maakt aan de energie-isolatie van lidstaten, een voorwaarde is voor een functionerende interne markt van de EU en dringt er bij de Commissie op aan de voltooiing van alle belangrijke projecten op het gebied van interconnectiviteit te ondersteunen;
51. benadrukt dat het van belang is initiatieven uit de relevante sectoren zelf te ondersteunen, teneinde te zorgen voor een bredere steun voor de Europese energie-unie;
52. roept de Commissie en de lidstaten ertoe op zich bewust te worden van het enorme potentieel van de ultraperifere gebieden en de landen en gebieden overzee als bron van hernieuwbare energie, in het kader van een ontwikkelingsmodel dat gebaseerd is op volledige autonomie op energiegebied;
53. benadrukt dat een verbetering van de energiezekerheid door een grotere energie-efficiëntie ook aanzienlijke voordelen met zich meebrengt voor het klimaat, de luchtkwaliteit, de volksgezondheid en het milieu en beveelt een overschakeling aan op hernieuwbare energie, zoals wind-, zonne- en geothermische energie;
54. herhaalt dat de EU en haar lidstaten vastbesloten zijn de eengemaakte energiemarkt te voltooien, met strikte toepassing van het acquis, en verzoekt de Commissie een verplichte doelstelling van 15 % voor te stellen voor grensoverschrijdende interconnectie-infrastructuur, met name voor elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, te realiseren tegen 2025; onderstreept dat de klimaat- en energiedoelstellingen niet kunnen worden gehaald indien er geen volledig geïntegreerd Europees net wordt ontwikkeld dat is uitgerust met een groter aantal grensoverschrijdende interconnecties, een grotere opslagcapaciteit en slimme netten die geschikt zijn voor het beheer van een zekere energievoorziening met een groot aandeel hernieuwbare energie; onderstreept het feit dat er een opwaardering nodig is van innoverende technologieën en oplossingen voor een lage uitstoot;
55. wijst erop dat afval in een ware circulaire economie als grondstof weer in de economie moet worden gepompt, teneinde de toegevoegde waarde van een product zo lang mogelijk te behouden en is derhalve van mening dat de voorbereiding voor hergebruik en recycling een veel hogere prioriteit hebben dan verbranding; wijst op het feit dat veel lidstaten reeds een overcapaciteit hebben wat verbrandingsinstallaties betreft; benadrukt de noodzaak van een betere planning en uitwisseling van informatie en het voorkomen van lock-in-effecten; dringt er bij de Commissie op aan rekening te houden met het verband tussen de energie-unie en de circulaire economie;

56. dringt erop aan dat het energiebeleid van de Europese Unie een middel moet zijn om iedereen toegang te geven tot energie, bij te dragen tot betaalbare energieprijzen ten behoeve van alle consumenten en de overheidscontrole en -regulering in deze sector te versterken; herhaalt dat energie een menselijke basisbehoefte is en dat de EU daarom bijzondere aandacht moet besteden aan de kwestie van energie-armoede en maatregelen moet bevorderen om dit probleem, waarmee een op de vier burgers in de EU te kampen heeft, aan te pakken; herinnert eraan dat dit probleem de komende jaren waarschijnlijk nog erger zal worden;
57. verzoekt de Commissie een actieplan op te stellen voor de aanpak van energie-armoede, met specifieke maatregelen en methoden om energie-armoede te overwinnen en de EU-burgers uit de gevarenzone te halen, aangezien steeds meer gezinnen in energie-armoede verzeild geraken en andere een groot risico lopen om in dit soort armoede terecht te komen, steeds meer elektriciteits- en gasverbruikers hun rekeningen niet kunnen betalen en opgezadeld raken met steeds meer schulden en vele mensen ervoor kiezen hun woning te verwarmen met goedkope, vuile brandstoffen die niet alleen de consumenten zelf, maar ook hun omgeving schade berokkenen;
58. verzoekt de Commissie een hoofdstuk over energie op te nemen in alle relevante handelsovereenkomsten;
59. beveelt aan dat overeenkomsten erop worden gericht EU-toetredingslanden te betrekken bij de energieprojecten van de Europese Unie;
60. verzoekt om volledige transparantie in de boekhouding inzake subsidies voor fossiele brandstoffen in de EU; is in dit verband verheugd over de duidelijkheid die wordt geboden in dergelijke rapportage, bijvoorbeeld het OESO-verslag 2013 over begrotingssteun en belastinguitgaven voor fossiele brandstoffen, waarin 550 maatregelen werden geïdentificeerd die de productie van fossiele brandstoffen ondersteunen in 34 lidstaten, met een waarde van 55-90 miljard USD per jaar tussen 2005 en 2011;

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	15.9.2015
Uitslag eindstemming	+: 48 -: 7 0: 8
Bij de eindstemming aanwezige leden	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Susanne Melior, Massimo Paolucci, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Frédérique Ries, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Estefanía Torres Martínez, Nils Torvalds, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Paul Brannen, Nicola Caputo, Elena Gentile, Adam Gierek, Martin Häusling, Krzysztof Hetman, Jan Huitema, Mairead McGuinness, James Nicholson, Bart Staes
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Daniela Aiuto, Tiziana Beghin, Ashley Fox, Stefano Maullu